

Pozytywne nastawienie do życia w kontekście oceny funkcjonalnej osób długowiecznych

Positive attitude to life in the context of functional assessment of long-lived people

Paulina Zabielska¹, Katarzyna Karakiewicz-Krawczyk², Mariola Głowacka^{3,4}, Kornelia Kędziora-Kornatowska⁵, Tomasz Kornatowski⁶, Artur Kotwas¹, Jacek A. Kopec^{1,7}, Anna Jurczak⁸

¹ Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego, Katedra Medycyny Społecznej, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

² Oddział Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Zatruc, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony w Szczecinie

³ Pracownia Podstaw Umiejętności Klinicznych i Symulacji Medycznej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy

⁴ Wydział Nauk o Zdrowiu, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku

⁵ Katedra i Klinika Geriatrii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy

⁶ Zakład Medycyny Zapobiegawczej i Zdrowia Środowiskowego, Katedra Zdrowia Publicznego, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy

⁷ Department of Health Care and Epidemiology, University of British Columbia, Vancouver, Canada

⁸ Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Streszczenie

Wstęp. Dane urzędu statystycznego Unii Europejskiej (EUROSTAT) pokazują, że Polacy są na jednym z ostatnich miejsc wśród mieszkańców UE mających dobre samopoczucie psychiczne (energy and vitality index). Tymczasem w literaturze przedmiotu, optymizm jest traktowany jako zasób, który ułatwia życie każdemu człowiekowi. **Cel pracy.** Celem badania była ocena funkcjonalna osób długowiecznych oraz weryfikacja różnicującej roli nastawienia do świata w utrzymaniu dobrej kondycji po 90. roku życia. **Materiał i metody.** Badania przeprowadzono w Polsce w 2017 roku. W badaniu udział wzięło 98 osób w wieku od 90 do 103 lat, z których 64,9% zadeklarowało pozytywne nastawienie do świata, 27,8% – obojętne nastawienie, a 7,2% – negatywne nastawienie. Badanie przeprowadzono techniką bezpośredniego ankietowania. Kwestionariusz składał się ze skali oceny instrumentalnych czynności życia codziennego (IADL), skali oceny podstawowych czynności życia codziennego (ADL), Geriatrycznej skali oceny depresji (GSD), skali ryzyka powstania odleżyn (Norton), kwestionariusza oceny stopnia odżywienia (MNA), skali Vulnerable Elders Survey (VES-13) oraz autorskiego kwestionariusza ankiety. **Wyniki.** Badane osoby długowieczne wykazywały przede wszystkim dobrą sprawność, 74,5% spośród wszystkich seniorów dowiodło, że jest samodzielne w wykonywaniu podstawowych czynności, a 46,9% w działaniach instrumentalnych. W obu pomiarach funkcjonalności w codziennym życiu seniorzy deklarujący pozytywne nastawienie do życia osiągnęli wyższe wyniki niż osoby o postawie obojętnej i negatywnej. Postawa wobec życia bardzo wyraźnie różnicowała badanych seniorów pod kątem nasilenia objawów depresji. **Wnioski.** Pozytywny stosunek do życia ma korzystny wpływ na samodzielność, redukuje przejawy zaburzeń depresyjnych i zmniejsza ryzyko rozwoju odleżyn. (Gerontol Pol 2018; 26; 114-122)

Słowa kluczowe: nastawienie, ocena funkcjonalna; długowieczność

Abstract

Introduction. The EUROSTAT data shows that Poles occupy one of the last places among the residents of the EU who feel psychologically well. Meanwhile, subject literature treats optimism as a resource that makes life easier for everyone.

The purpose of the research. The purpose of the research was to analyse the influence of a positive attitude towards life on the functioning of long-living persons. **Material and methods.** The research was conducted in Poland in 2017. Among the participants of the survey, there were 98 women and men between 90 and 103 years of age, out of which 64.9% declared a positive attitude towards life, 27.8% – an indifferent attitude and 7.2% – a negative attitude. The study was conducted with the use of a direct surveying method. The questionnaire consisted of instrumental activities of daily living scale, basic activities of daily living scale, Geriatric Depression Scale, pressure sore risk assessment scale and a proprietary questionnaire. **Results.** The surveyed long-living persons mostly demonstrated good functionality, 74.5% among all the seniors proved themselves to be self-reliant in performing basic activities and 46.9% in instrumental activities. In both measurements of functionality in daily living, the seniors declaring a positive attitude towards life achieved higher scores than those with an indifferent and negative attitude. Attitude towards life very clearly differentiated the surveyed seniors with regard to aggravation of symptoms of depression. **Conclusions.** A positive attitude towards life has a beneficial influence on self-reliance, it reduces manifestations of depressive disorders and diminishes the risk of the development of pressure sores. (Gerontol Pol 2018; 26; 114-122)

Key words: attitude, functional assessment, longevity